

Poškozený – osoba, která byla na svých právech a svobodách poškozena trestným činem... Ve všech demokratických zemích je poškozený oprávněn zúčastnit se trestního řízení vedeného o trestném činu, kterým byl poškozen. Jakou má však poškozený vlastně roli a úlohu v trestním procesu? Je chápán pouze jako podnět k zahájení trestního stíhání a jako důkazní prostředek nebo má také reálnou možnost aktivně působit v trestním řízení?

Účast poškozeného v trestním řízení je problematická. Poškozený je přirozeným faktorem trestněprávního napětí; jeho zájmy jsou totiž často v konkurenčním postavení k zájmům jiných procesních účastníků, k představám společnosti i úlohám státu. Otázka postavení poškozeného v trestním procesu nemůže být zodpovězena bez znalosti všech souvislostí.

Z tohoto pohledu je velmi zajímavé srovnávat právní úpravy jednotlivých států. Spolková republika Německo a Česká republika jsou sousední země, přirozeně tedy vzniká potřeba, seznámit se s právem sousedního státu. Zejména pak po přistoupení České republiky k Evropské unii se tato potřeba stala ještě naléhavější.

Právní systémy obou těchto zemí jsou do jisté míry podobné, neboť mají společné kořeny v kontinentálním právu, a přesto jsou také velmi rozdílné. Německé trestní právo má za sebou dlouhou tradici a kontinuální vývoj, zatímco nové české trestní právo je jen několik málo let staré a pokouší se prostřednictvím demokratického reformačního procesu vymanit ze struktur socialistického práva. Srovnáním obou právních systémů se zřetelněji projeví jednotlivé výhody i nevýhody jednotlivých právních úprav a lze tak rovněž rozpoznat, jaké tendence v právním vývoji obou států v současné době převládají a jaké to má následky pro oběti trestných činů.

V rámci této práce bych chtěla především analyzovat postavení poškozeného v trestním procesu v obou státech podle tam platných právních úprav a upozornit na konkrétní rozdíly obou právních úprav a jejich význam z hlediska zájmů poškozeného. Pokusím se také zhodnotit vliv posledních novelizací na postavení poškozeného v trestním procesu, jakož i posoudit význam některých trestněprávních institutů z hlediska zájmů poškozeného a předložit i zcela konkrétní návrhy *de lege ferenda* ke zlepšení stávající právní úpravy.